

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бацевич Ф. С. Теорія міжкультурної комунікації: сутність, презентативна одиниця, специфіка термінології [Електронний ресурс]. Режим доступу :[http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot. com/peredmova](http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/peredmova)
2. Бідненко Н. П. Драма в аспекті художнього перекладу: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. філол. наук: спец. 10.01.05 «Порівняльне літературознавство». К.: Наукова думка, 2001. 18 с.
3. Гнатюк Н. Г. Ономастичні реалії в між культурному аспекті перекладу англомовних текстів: зб. наук. Праць / наук. ред. Н. М. Корбозерова // Проблеми семантики слова, речення та тексту. 2003. Вип. 9.
4. Грабовецька О. С. Епітетна конструкція у художньому перекладі (на матеріалі української та англійської мов): дисертація канд. філол. наук: 10.02.16. Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2003.

К.І. Дудюк,

І.Л. Білюк

Житомирський державний університет імені Івана Франка

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОМАНУ ДЕНА БРАУНА «ВТРАЧЕНИЙ СИМВОЛ»

Останнім часом у літературі з'явилася велика кількість високо якісних творів, призначених для широких мас читачів. Серед найкращих творів можна віднайти й романи Дена Брауна, які посідають перші позиції у списках світових бестселерів. Вони перекладаються багатьма мовами, зокрема українською, видаються величезними тиражами і користуються неабиякою популярністю. Романи Дена Брауна приваблюють читача як своїм сюжетом, так і особливим стилем автора.

Під час дослідження лексико-стилістичних засобів у романі «Втрачений символ» було виявлено, що однією з характерних рис стилю Дена Брауна є використання термінів. Щоб переконати читача у правдивості історії, Ден Браун вдається до їх використання, адже саме терміни надають твору наукового характеру та створюють атмосферу таємничості. Терміни у романі можна знайти на тих сторінках роману, де герої безпосередньо стикаються зі світом науки та мистецтв.

Наступною особливою рисою роману «Втрачений символ» є ономотопи, які використовуються для того, щоб охарактеризувати персонажа та виразити його емоційний стан в тій чи іншій ситуації [3]. Також вживання ономотопів пов'язане зі створенням певної атмосфери та акустичного ефекту. Наприклад: 'What do I want from you?' The OS director's *grating* voice *crackled* through Langdon's phone, *scraping* and hollow, like that of dying man with strep throat [1, с. 99]. – Що мені від вас потрібно? – *хрипкий* голос директора *затріщав* у телефоні – *скреготливий* та глухуватий, наче голос чоловіка, що страждає на гострий фарингіт [2, с. 89].

Яскравою лексико-стилістичною особливістю у романі є абрєвіатури. За допомогою них, текст художнього твору набуває певну спеціалізацію, технологічність та переконливість і вони змушують читача повірити в те, що відбувається у романі. Наприклад: But none of this was why the Smithsonian secretary, Peter Solomon, had introduced his sister to the *SMSC* three years ago. He had brought her to this place not to behold scientific marvels, but rather to create them. And that was exactly what Katherine had been doing [1, ст. 22]. Але жоден з цих експонатів не був причиною, через яку керівник *Смітсонівського інституту*, Пітер Соломон, взяв свою сестру на роботу в центр техпідтримки. Він привів її сюди не для споглядання чудес науки, а для того, щоб їх творити [2, ст. 28].

Досліджуючи синтаксично-стилістичні засоби, які використовує Ден Браун у романі, були виявлені синтаксичні повтори, парцеляція, транспозиція синтаксичних структур, ретардація, однослівні та неповні речення.

Одним із важливих синтаксично-стилістичних засобів у романі «Втрачений символ» є синтаксичні повтори. Автор використовує прості лексичні повтори задля посилення комунікативного ефекту та інколи реалізації функції наростання або градації. Саме тому використання повторів дає автору можливість створити дуже яскраві реалістичні картини, що дозволяє читачеві з легкістю занурюватись у твір. Наприклад: Katherine saw the *blood*. A lot of *blood*. It was all over her. But she felt no pain [1, с. 284]. Кетрін побачила *кров*. Багато *крові*. Вона вся була в *крові*. Але болю не відчувала [2, с. 260].

Також у романі «Втрачений символ» використовується транспозиція кількох типів синтаксичних структур. Підлягає транспозиції і розповідна синтаксична структура – вона перетлумачується як питальна. Вживаючи цей прийом, Ден Браун створює емоційну атмосферу у тому чи іншому епізоді та дає читачеві можливість краще зрозуміти переживання героїв та їхній стан. За допомогою цього прийому, у читача зростає відчуття загадковості та він активно залучається у процес розгадування таємниць.

Ден Браун часто вдається до використання прийому ретардація. Це композиційний прийом, метою якого є уповільнення сюжетного розвитку, затягування ходу подій та відтягування логічного завершення до самого мовного відрізка. Засобами уповільнення можна вважати ліричні відступи, описи пейзажів, запровадження додаткових героїв [3]. У багатьох розділах роману Дена Брауна можна віднайти прийом ретардації, а саме через описи приміщень, вулиць, портретів та думок героїв.

Одним із важливих синтаксично-стилістичних засобів у романі «Втрачений символ» є неповне речення. Як правило, неповне речення є особливим структурним типом, який характерний для усного мовлення. Саме тому досить часто можна зустріти такі неповні речення в тих фрагментах тексту, де мова героїв максимально близька до усного типу мовлення. Використовуючи неповне речення, Ден Браун намагається передати атмосферу природного спілкування, переконати читача, що описані ним події є правдиві, а також утворити певний портрет героя.

Отже, ідіостиль Дена Брауна відрізняється своїми специфічними рисами. Автор часто вдається до змішання різних складно суміжних жанрів. У його творах у великій кількості використовуються різні стилістичні засоби. До лексико–стилістичних особливостей варто віднести терміни, аббревіатури, оноματοпи та іншомовні вкраплення, за допомогою яких твір стає більш правдоподібним, технологічним; характеризують героїв та їхній емоційний стан; створюють певну атмосферу та національний колорит. Серед синтаксично-стилістичних особливостей ідіостилю Дена Брауна можна визначити парцеляцію, синтаксичні повтори, ретардацію, транспозицію синтаксичних структур, однослівні та неповні речення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Brown D. *The Lost Symbol*. London: Corgi Books., 2009. – 669 p.
2. Браун Д. *Втрачений символ*: пер. з англ. В.Горбатька. – Харків: Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2011. – 608 с.
3. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. *Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз*. Учбово-методичний посібник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004 – 240 с.

**О. Р. Горшкальова,
Л. М. Чумак**

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ПРИКМЕТНИКИ З АФІКСАЛЬНИМИ КОМПОНЕНТАМИ UN- -ABLE В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ ЕЛЕКТРОННИХ СЛОВНИКІВ MERRIAM-WEBSTER ТА COLLINS)

Прикметникова лексика постійно поповнює словниковий склад сучасної англійської мови. А процеси творення прикметникових дериватів за допомогою афіксальних елементів (префіксів, суфіксів) демонструють закономірності розвитку словотвірної системи сучасної англійської мови.

Дослідники висловлюють думку, що суфікс є спорідненою поліморфною і мономорфною найменшою частиною слова, що має певне значення, та займає проміжне положення між кореневою морфемою і позицією граматичного форманта[1]. За допомогою суфіксального елемента можна повністю змінити значення слова, надати йому емоційності та різнобарвності. Суфікс зберігає лексичну семантику значення, яке спонукає до утворення споріднених частин мови на основі вживання певних словосполучень.

Як зазначають укладачі офіційного сайту *Grammarway*, найпоширенішими прикметниковими суфіксами в сучасній англійській мові бувають є:

- 1) *-al* (прикметники з таким суфіксом описують якість реалії дійсності), наприклад, *formal, central*;
- 2) *-ar* (передає значення відношення до чогось), наприклад, *lunar, solar*;
- 3) *-ary / -ory* (передають характеристику якості реалії дійсності),